Oświadczenie złożone
przez senatora Adama Szejnfelda
w dniu 7 listopada 2025 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska

Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) to, najprościej ujmując, forma długoterminowej współpracy między sektorem publicznym a podmiotami prywatnymi mająca na celu realizację zadań publicznych. Może to dotyczyć zarówno inwestycji, jak i zarządzania ich efektem końcowym. PPP opiera się na podziale ryzyk, obowiązków i korzyści. Pozwala efektywniej realizować inwestycje mimo ograniczonych środków budżetowych, a jednocześnie korzystać z doświadczenia, technologii i kapitału partnera prywatnego.

Jest wiele pozytywnych efektów stosowania formuły PPP.

1. Efekty finansowe:

— PPP pozwala zaangażować prywatne fundusze w inwestycje publiczne;

— można realizować projekty bez konieczności jednorazowego wydatkowania środków publicznych;

— PPP pomaga „odciążyć" dług publiczny, gdyż zobowiązania są rozłożone w czasie.

2. Efektywność i jakość:

— partner prywatny może odpowiadać za cały cykl projektu (projekt, budowa, eksploatacja) albo za dużą jego część, co zachęca do optymalizacji kosztów;

— projekty są najczęściej realizowane terminowo i w ramach przewidzianego wcześniej budżetu;

— występuje lepsza jakość usług dzięki odpowiedzialności stron oraz stosowanym nowoczesnym technologiom i standardom zarządzania.

3. Optymalne wykorzystanie kompetencji partnerów: każda strona przejmuje te ryzyka, którymi najlepiej potrafi zarządzać, co pozwala uniknąć marnotrawstwa czasu i środków publicznych.

Najczęściej stosowane modele PPP to:

— BOT (Build-Operate-Transfer) – partner buduje i eksploatuje obiekt, a po kilku, kilkunastu latach przekazuje go stronie publicznej;

— DBFO (Design-Build-Finance-Operate) – partner projektuje, finansuje, buduje i eksploatuje infrastrukturę, a strona publiczna płaci za jej dostępność;

— O&M (Operate&Maintain) – partner nie buduje od nowa, ale utrzymuje już istniejącą infrastrukturę i nią zarządza.

— koncesja – partner otrzymuje prawo do pobierania opłat od użytkowników, często bez gwarancji zwrotu kosztów.

Korzyści PPP dla sektora publicznego:

— większa skala inwestycji, co ważne, bez wzrostu zadłużenia;

— oszczędności w cyklu życia projektu – niższe koszty eksploatacji;

— lepsza jakość usług, dostęp do prywatnego know-how;

— zwiększenie przejrzystości i kontroli dzięki wieloletnim umowom i wskaźnikom wydajności.

Korzyści PPP dla partnera prywatnego:

— stabilny strumień przychodów na 10, 20, 30 i więcej lat;

— nowe rynki i możliwości rozwoju (szpitale, szkoły, infrastruktura);

— lepszy dostęp do kapitału – projekty PPP często uznawane są za mniej ryzykowne.

Szanowny Panie Premierze, mimo tylu zalet oraz szerokiego stosowania PPP „na Zachodzie" w Polsce partnerstwo publiczno-prywatne nie cieszy się popularnością. Ba, nawet nie czuje się wyraźnego, zasadniczego, oficjalnego, promocyjnego wsparcia władz państwowych i samorządowych dla tak ważnej i korzystnej formuły realizowania zdań publicznych przez sektor prywatny. Wskazują na to też liczby: w okresie od 2009 r. do I kwartału 2025 r. zawarto tylko 204 umowy PPP (realizowane lub zakończone) przy jedynie 694 wszczętych postępowaniach. To bardzo mało.

Jako autor ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym jestem zaniepokojony słabym poziomem wykorzystania tej bardzo pożytecznej formuły realizacji zadań publicznych. Chciałbym zatem zadać następujące pytania.

1. Czy rząd pana premiera popiera stosowanie umów partnerstwa publiczno-prywatnego w realizacji zadań sektora publicznego – samorządowego i rządowego – przez podmioty prywatne?

2. Czy planowane jest wdrożenie programów promujących tę formułę, i to nie tylko wśród potencjalnie zainteresowanych, czyli podmiotów publicznych i prywatnych, lecz także, a może przede wszystkim,

w społeczeństwie? To jest bardzo ważne, brak wiedzy, i co za tym idzie, zrozumienia tego modelu, jest bowiem jedną z przyczyn niewielkiej akceptacji społecznej dla PPP.

3. Wdrażając ustawę o PPP w roku 2009, równolegle wdrażaliśmy także programy informacyjne i szkoleniowe dotyczące tej ustawy, również dla pracowników takich podmiotów jak Najwyższa Izba Kontroli, służby skarbowe czy prokuratura. Chodziło o to, aby brak wiedzy nie rodził uprzedzeń oraz braku zaufania do podmiotów realizujących PPP, co skutkuje a priori nieuzasadnionymi podejrzeniami. Instytucje trwają, ale ludzie się zmieniają, zatem takie szkolenia, seminaria i podobne działania powinny być realizowane niemal permanentnie, a nie tylko akcyjnie czy okresowo. Chciałbym zatem dowiedzieć się, czy obecnie prowadzi się takie szkolenia lub planuje ich realizację w najbliższym czasie.

4. Jakie nowe formy promocji, z jednej strony, oraz wsparcia, z drugiej strony, planuje rząd pana premiera, aby partnerstwo publiczno-prywatne w demokratycznym państwie rozwijało się, zwiększając też aprobatę społeczeństwa obywatelskiego?

Z poważaniem
Adam Szejnfeld
senator RP